CHARAKTERYSTYKA ODMIAN ZIEMNIAKA POD KĄTEM WRAŻLIWOŚCI NA METRYBUZYNĘ

mgr Janusz Urbanowicz
IHAR, Zakład Nasiennictwa i Ochrony Ziemniaka w Boninie
e-mail: urbanowicz@ziemniak-bonin.pl

Konkurencyjne oddziaływanie chwastów w uprawie ziemniaka można ograniczać kilkoma sposobami. Jednym z nich jest traktowanie chwastów herbicydami zarówno przed, jak i po wschodach ziemniaków. Stosowanie herbicydów w terminie przedwschodowym mogą utrudniać warunki pogodowe. Często zdarza się również, że chwastobójczy efekt takiego zabiegu jest mało zadowalający. Dlatego aplikuje się herbicydy po wschodach ziemniaków, by efekt był lepszy i długotrwały (niemal do zbioru). Jednym z powszechniej stosowanych herbicydów w tym terminie jest Sencor 70 WG oraz generyki (herbicydy zawierające także metrybuzynę): Mistral 70 WG, Wisar 70 WG, Dancor 70 WG, Inter Metribuz 70 WG i Metripaz 70 WP.

Metrybuzyna jest substancją aktywną z grupy triazyn, która powoduje spadek aktywności enzymu – reduktazy azotanowej, powodującej na roślinach charakterystyczne objawy fitotoksycznej reakcji: chlorotyczne i nekrotyczne przebarwienia, zahamowanie wzrostu, a nawet zasychanie roślin, które są efektem zaburzeń procesu fotosyntezy. Objawy są widoczne najpierw na liściach starszych, większych i przy brzegach blaszki liściowej. Na nowo rozwijających się liściach objawy występują w mniejszym nasileniu, w zależności od wrażliwości odmian. Uszkodzenia najczęściej są krótkotrwałe, po których rośliny szybko się regenerują. Jednak na niektórych odmianach zaznacza się ich ujemny wpływ na wielkość i jakość plonu.

Tabela 1

Charakterystyka wrażliwości odmian ziemniaka (w skali 9-stopniowej) na metrybuzynę stosowaną po wschodach w dawce 0,5 kg/ha (350 g s. a.)

Charakterystyka wrażliwości	Kierunek użytkowania odmian	
	jadalne	skrobiowe
Niewrażliwe	Barycz, Felsina, Satina	Nimfy, **Saturna**
O niskiej wrażliwości	Accent, Aksamitka, Arkadia, Bryza, Cykada, Danusia, Denar, **Delikat**, Drop, **Folva**, Gloria, Karatop, Karlena, **Lady Florina**, Mors, Nora, Romula, Ruta, Rywal, Salto, Syrena Triada, Wawrzyn	Fregata, Grot, Ikar, Kuba**,** Łucja**,** Meduza, Neptun**,** Omulew, Panda, Rudawa, Skawa
O średniej wrażliwości	Albina, Ania, Andromeda, Augusta, Balbina, Bard, Bartek, Baszta, Beata, Bila, Czapla, Ditta, Felka Bona, Fianna, Gracja, Ibis, Lady Claire, Lena, Lord, Marta, Maryna, Mila, Monsun, Olza, **Pirol**, Rybitwa, Sumak, Tajfun, Tara, Tokaj, Wigry, Vital, Vitara, Zebra, Żagiel	Albatros**,** Dorota, Glada, Hinga, Jantar, Jasia**,** Koga**,** Pasja, Vistula
O podwyższonej wrażliwości	Anielka, Bekas, Cekin, Clarissa, Cycloon, Fala, Frezja, Irga, Irys, Jagna, Jagoda, Jaśmin, Kolia, Koral, Korona, Kos, Lotos, Malwa, Molli, Oda, Orlik, Orłan, Perkoz, Sante, Wiking, Wolfram Zeus, Vineta, Rosalind	Gandawa, Klepa, Lawina, Ślęza
Bardzo wrażliwe	Aster, Fauna, Fresco, Krasa, Ursus	Dunajec*, Gabi, Pasat, **Sonda,** Umiak

* odmiana wrażliwa na metrybuzynę zastosowaną również przed wschodami ziemniaka
wyróżniono odmiany zbadane w 2005 roku
Źródło: opracowanie własne

Efekt fitotoksyczności ma szczególne znaczenie w uprawie odmian o najkrótszym okresie wegetacji, które mogą reagować spadkiem plonu i zdrobnieniem bulw, gdyż zbyt krótki jest czas na odbudowę chlorofilu, oraz na plantacjach nasiennych – utrudniając lub uniemożliwiając selekcję negatywną wskutek problemów z identyfikacją infekcji wirusowych.

Do roku 2005 zbadano pod kątem wrażliwości na metrybuzynę stosowaną po wschodach 126 odmian ziemniaka, w tym 95 jadalnych i 31 skrobiowych, które podzielono na 5 grup (tab. 1).

W związku z możliwością powstawania objawów fitotoksycznej reakcji w uprawie odmian wrażliwych i o podwyższonej wrażliwości na metrybuzynę oraz na plantacjach nasiennych herbicydy zawierające metrybuzynę należy stosować w terminie od 8 do 10 dni po posadzeniu.

Literatura

1. Praczyk T. 2003. Identyfikacja uszkodzeń herbicydowych na roślinach uprawnych. – Prog. Plant Prot. 43 (1): 331-336; **2. Urbanowicz J. 2003.** Reakcja odmian ziemniaka na metrybuzynę stosowaną po wschodach. – Prog. Plant Prot. 43 (1): 435-440; **3. Urbanowicz J. 2005.** Zwalczanie chwastów w uprawie ziemniaka. IHAR ZNiOZ Bonin: 48 s.